

Sygn. akt III CSK 184/16

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa M. B.
przeciwko A. S.
o zachowek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 września 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 grudnia 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 grudnia 2015 r. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej oraz na występowanie w sprawie dwóch istotnych zagadnień prawnych.

Po pierwsze, jak zostało wyjaśnione w judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej

analizy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.). Bliższa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona.

Po drugie, zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na tę przesłankę polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Przesłance tej nie odpowiada żadna z dwóch kwestii wskazanych przez skarżącą.

Za zagadnienie prawne nie można uznać pytania o sposób określenia wartości darowizn pieniężnych z perspektywy art. 995 § 1 k.c. - zwłaszcza zaś o możliwość przyjęcia w tym zakresie innego kryterium niż realna wartość siły nabywczej pieniądza. Kwestia ta była już przedmiotem wyjaśnień w orzecznictwie, w którym przyjęto możliwość określenia wartości świadczenia pieniężnego zarówno w odniesieniu do jego wartości nominalnej, jak i do wartości jego surogatów nabytych za otrzymane środki (por. zwłaszcza uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 1 sierpnia 1986 r., III CZP 34/86 (OSNC 1987, nr 7, poz. 93). Na tle wniesionej skargi kasacyjnej brak podstaw, by uznać, że kwestia ta wymaga dalszych wyjaśnień, które wykraczałyby poza ocenę konkretnego stanu faktycznego.

Przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie spełnia także druga ze wskazanych kwestii, w której ramach skarżący powołuje się na konieczność wyjaśnienia, czy ustalenie wartości darowizny na podstawie art. 995 i art. 996 k.c. wymaga przeliczenia jej wysokości zgodnie z przepisami o denominacji złotego. Kwestia ta nie ma jednak bezpośredniego przełożenia na rozstrzygnięcie sprawy, w której wniesiono skargę kasacyjną. Jako podstawę ustalenia wartości darowizny przyjęto w zaskarżonym orzeczeniu wartość nieruchomości stanowiącej surogat darowanej kwoty, wobec czego sposób obliczenia obecnej wartości tych środków

nie ma znaczenia. Zagadnienie to miałoby znaczenie w razie przyjęcia odmiennego sposobu ustalenia wartości darowizny (w ramach opisanej wyżej swobody służącej sądowi). Z perspektywy wniesionej skargi kasacyjnej kwestia ta pozostaje jednak czysto hipotetyczna.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce przez adwokat E.C. z urzędu nie orzeczono wobec braku w skardze kasacyjnej odpowiedniego wniosku (skarga zawiera jedynie wniosek o zasądzenie kosztów od pozwanego) i oświadczenia, że opłata nie została zapłacona w całości lub w części (§ 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, Dz. U. poz. 1801).

O kosztach postępowania należnych pozwanemu Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.